

SİRKÜLER SAYI: 2022/209

06.12.2022

YEMEK KARTLARINA YÜKLENEN BEDELLERİN AYLIK İSTİSNA HADDİNİ AŞAN KISMININ SİGORTA PRİMİNE TABİ OLMASI GEREKTİĞİNE DAİR ÖNEMLİ GÖRÜŞ DEĞİŞİKLİĞİ İÇEREN VE 01.12.2022'DEN GEÇERLİ OLMAK ÜZERE YÜRÜRLÜĞE GİREN SGK GENELGESİ YAYINLANMIŞTIR

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 97. maddesinin 7. fıkrasının (a) bendi 11.11.2022 tarihli ve 32010 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan düzenlemeyle değiştirilmiş olup getirilen düzenlemeyle; işverenlerce, **işyerinde veya müştemilatında yemek verilmemesi şartıyla**, yemek bedeli adı altında sigortalılara veya sigortalılar için üçüncü kişilere yapılan **her türlü ödemelerin**, günlük asgari ücretin Kurum Yönetim Kurulunca belirlenen oranının fiilen çalışılan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak tutarının, prime esas kazançta dahil edilmeyeceği hüküm altına alınmıştır ([11.11.2022 – 2022/195](#) sayılı sirkülerimizde bilgi verilmiştir.)

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) Yönetim Kurulu tarafından alınan 17.11.2022 tarihli ve 2022/323 sayılı Karar ile yemek bedeli adı altında sigortalılara veya sigortalılar için üçüncü kişilere yapılan **her türlü ödemelerin**, günlük asgari ücretin yüzde 23,65' inin prime esas kazançtan istisna tutulmasına karar verilmiştir ([24.11.2022 – 2022/201](#) sayılı sirkülerimizde bilgi verilmiştir).

Yukarıdaki düzenlemeler 01.12.2022 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

SGK tarafından yayınlanan 2022/22 sayılı Genelge ile yemek bedeli ödemelerinde **bilhassa çalışanlara yemek kuponu, yemek kartı veya yemek çeki verilmesi suretiyle yapılan ödemelere dair çok önemli düzenlemeler yapılmış olup, yeni Genelge 01.12.2022'den geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir.**

Gerek Yönetmelikte gerekse SGK Yönetim Kurulu kararında, yemek bedeli adı altında sigortalılara veya sigortalılar için üçüncü kişilere yapılan ödemelerde **“her türlü ödeme”** vurgusuna yer verilmişti. Buna bağlı olarak 2022/22 sayılı Genelge ile değiştirilen 2020/20 sayılı Genelge'nin “2.1- Yemek Bedeli” başlıklı bölümünde genel düzenleme aşağıdaki şekilde yapılmıştır:

“Bu durumda, yemek bedeli adı altında yapılan ödemelerden prime esas kazançta dahil edilecek tutar,

- *Brüt Günlük Asgari Ücret x %23,65 = (Günlük İstisna Tutarı)*
- ***Ay İçinde Fiilen Çalışılan Gün Sayısı** x Günlük İstisna Tutarı = Aylık İstisna Tutarı,*
- *Ödenen Yemek Bedeli - İstisna Tutarı = Prime Esas Kazanca Dahil Edilecek Yemek Bedeli,*

formülü vasıtasıyla hesaplanacaktır.”

Bu genel düzenleme sonrasında uygulamaya ilişkin usul ve esaslar aşağıdaki başlıklar halinde açıklanmıştır.

- Sigortalılara işyerinde veya işyerinin müstemilatında yemek verilmesi halinde uygulama
- İşverenlerce sigortalılar için üçüncü kişilere nakden yapılan yemek ödemelerinde uygulama
- İşverenlerce sigortalılara nakit olarak verilen yemek bedelinde uygulama
- Sigortalılar için üçüncü kişilere yemek kuponu, yemek kartı, yemek çeki vb. araçlarla fatura karşılığı ödenen yemek bedellerine ilişkin uygulama

Bu başlıklardan bilhassa **“Sigortalılar için üçüncü kişilere yemek kuponu, yemek kartı, yemek çeki vb. araçlarla fatura karşılığı ödenen yemek bedellerine ilişkin uygulama”** başlığı altındaki düzenlemeler ile **SGK çok önemli bir görüş değişikliğine gitmiştir.**

Genelge'nin “2.1.4. ve “2.1.5.1” maddeleri aşağıdaki gibidir:

“2.1.4- Sigortalılar için üçüncü kişilere yemek kuponu, yemek kartı, yemek çeki vb. araçlarla fatura karşılığı ödenen yemek bedellerine ilişkin uygulama

Sigortalılara ay içinde yemek bedeli olarak nakit ödeme yapılmaksızın, çalıştıkları işyerinin dışında yemek üretimi yapan başka firma veya şahıslar tarafından yemek kuponu, yemek kartı, yemek çeki vb. karşılığında yemek verilebilmektedir.

Bu kapsamda sigortalılar için üçüncü kişilere yemek kuponu, yemek kartı, yemek çeki vb. araçlarla fatura karşılığı yemek bedeli ödenmesi halinde günlük brüt asgari ücretin %23,65’inin fiilen çalışılan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak tutar, prime esas kazanca dahil edilmeyecektir.

Örnek 6 : A sigortalısı için **2022/Aralık ayında yemek kartına yemek bedeli adı altında 1.500,00 TL yüklenmiştir.** Sigortalının ilgili ayda 22 gün fiilen çalıştığı varsayıldığında yemek bedeli adı altında yapılan ödemelerden prime esas kazanca dahil edilecek tutar aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

- $215,70 \text{ TL} \times \% 23,65 = 51,01 \text{ TL}$ (Günlük İstisna Tutarı)
- $51,01 \times 22 \text{ Gün} = 1.122,22 \text{ TL}$ (Aylık İstisna Tutarı)
- $1.500,00 \text{ TL} - 1.122,22 \text{ TL} = 377,78 \text{ TL}$ (Prime Esas Kazanca Dahil Edilecek Yemek Bedeli)”

“2.1.5-Yemek bedeline ilişkin diğer hususlar

2.1.5.1-Yemek kartlarına/çeklerine/kuponlarına yüklenen yemek bedellerinin sigorta priminden istisna tutulabilmesi için söz konusu kartların/çeklerin/kuponların yalnızca yemek yenilmesi amacıyla kullanılması gerekmektedir.

Yemek bedeli adı altında sigortalılara veya sigortalılar için üçüncü kişilere yapılan her türlü ödemelere ilişkin **muvazaalı durumların tespit edilmesi halinde** Kurumun **prim kaybı işverenlerden** 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca **gecikme zammı ve cezası ile tahsil edilecektir.”**

SGK’nın bugüne kadar ki yaklaşımına göre, yemek kartlarına yüklenen bedeller **“aynî ödeme”** olarak değerlendirilmiş ve Sigorta Primine Esas Kazanca (SPEK) dahil edilmemiştir. 5510 sayılı Kanunu’nun **“Prime esas kazançlar”** başlıklı 80. Maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde herhangi bir değişiklik olmadığı halde SGK’nın bu ödemeleri 01.12.2022’den aynî ödeme olarak görmeyen **(bir anlamda yemek kartlarına yüklenen bedelleri sigortalıya nakdi ödeme yapılması olarak gören)** yaklaşımı tartışmaya açık bir konu olmuştur denilebilir.

Mevcut düzenlemeye göre, **01.12.2022’den itibaren yemek kartlarına yüklenen bedeller** yukarıda yer verilen hesaplama şekline göre tespit edilecek sınırı aşması halinde, aşan kısım SPEK’ya dahil edilecektir.

Diğer taraftan, yukarıda yer verdiğimiz Genelge'nin "2.1.5.1" maddesi tartışmaya açıktır. Buna göre, yemek kartına yüklenen bedel yukarıdaki hesaplama şekline göre tespit edilecek aylık üst sınırın (istisna tutarının) altında kalsa dahi, eğer çalışan ilgili ay içinde kartını yemek dışında başka bir amaçla kullanırsa ve bu durum SGK tarafından tespit edilirse, bu durumda karta yüklenen bedel aylık istisna haddi altında kalsa dahi bu tutar (yemek dışında kullanılan tutar) ilgili ayın SPEK'sına dahil kabul edilecek ve ilgili primler işverenden gecikme zammı ve cezası ile tahsil edilecektir. Tabii çalışanın ilgili aydaki normal ücreti zaten SPEK tavanının üstünde ise bu durumda ilaveten prim hesaplanabilecek bir tutar söz konusu olmayacaktır. Bu durumda, bir çalışana yapılan ilgili aydaki SPEK'ya tabi tüm ödemeler toplamı SPEK tavanının altında kalıyorsa bu risk söz konusu olabilecektir.

Diğer yandan, yeni düzenlemeyle işverene, kartların ne amaçla kullanıldığını takip etme sorumluluğunun yüklendiği söylenebilir. İşverenlere böyle bir sorumluluk atfetmek yerine, mevzuat düzenlemeleri veya teknik kısıtlamalar yardımıyla amaç dışı kullanımların önüne geçilmesinin daha etkin sonuç vereceği kanaatindeyiz.

Ayrıca dikkat çekmek istediğimiz diğer bir husus, aylık istisna haddi hesaplanırken "ay içinde fiilen çalışılan gün sayısı"nın dikkate alınmasıdır. Bilindiği üzere, yemek kartlarına genel olarak ay başında o aydaki iş günü sayısı dikkate alınmak suretiyle toplu yükleme yapılır. Eğer çalışan ilgili ayda çeşitli nedenlerle bazı günlerde çalışmaz ise (raporlu olması, izin kullanması gibi mazeretlerle) bu durumda ay sonu geldiğinde bu hususun tespit edilmesi ve fiilen çalışılmayan günlere isabet eden yemek bedelleri için sigorta priminin hesaplanması gerekecektir.

Saygılarımızla,

**DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK

2022/22 sayılı SGK Genelgesi

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danı mandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan m  avirli imiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETK NER

YMM

Mazars Denge, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray   RED K

SMMM

Mazars Denge, Direktör

gogredik@mazarsdenge.com.tr

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-24010506-010.06.01-57236083
Konu : Yemek Bedeli

02.12.2022

GENELGE
2022/22

18.6.2020 tarihli ve 7156781 sayılı 2020/20 İşveren İşlemleri Genelgesinin İkinci Kısımının “Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendi Kapsamındaki Sigortalılar Yönünden Sigorta Primine Esas Olan Ve Olmayan Kazançlar İle Kısmen Prime Tabii Tutulacak Kazançlar” başlıklı ikinci bölümünde yer alan 2.1- Yemek paraları başlıklı alt başlığı ve içeriği 1.12.2022 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"2.1- Yemek bedeli

12.5.2010 tarihli Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 97 nci maddesinin 7 nci fıkrasının (a) bendi 11.11.2022 tarihli ve 32010 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan düzenlemeyle değiştirilmiş olup getirilen düzenlemeyle;

İşverenlerce, işyerinde veya müstemilatında yemek verilmemesi şartıyla, yemek bedeli adı altında sigortalılara veya sigortalılar için üçüncü kişilere yapılan her türlü ödemelerin, günlük asgari ücretin Kurum Yönetim Kurulunca belirlenen oranının fiilen çalışılan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak tutarının, prime esas kazançta dahil edilmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumu Yönetim Kurulu tarafından alınan 17.11.2022 tarihli ve 2022/323 sayılı Karar ile yemek bedeli adı altında sigortalılara veya sigortalılar için üçüncü kişilere yapılan her türlü ödemelerin, günlük asgari ücretin yüzde 23,65’ inin prime esas kazançtan istisna tutulmasına karar verilmiştir.

Bu durumda, yemek bedeli adı altında yapılan ödemelerden prime esas kazançta dahil edilecek tutar,

$$\text{Brüt Günlük Asgari Ücret} \times \% 23,65 = (\text{Günlük İstisna Tutarı})$$

$$\text{Ay İçinde Fiilen Çalışılan Gün Sayısı} \times \text{Günlük İstisna Tutarı} = \text{Aylık İstisna Tutarı},$$

$$\text{Ödenen Yemek Bedeli} - \text{İstisna Tutarı} = \text{Prime Esas Kazançta Dahil Edilecek Yemek Bedeli},$$

formülü vasıtasıyla hesaplanacaktır.

Bu kapsamda uygulamaya ilişkin usul ve esaslar aşağıda açıklanmıştır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

2.1.1- Sigortalılara işyerinde veya işyerinin müştemilatında yemek verilmesi halinde uygulama

İşverenlerce işyerinde veya müştemilatında kendi imkanlarıyla yemek verilmesi amacıyla işverenler tarafından ödenen yemek bedelleri sigorta primine esas kazanca dahil edilmeyecektir.

Örnek 1: İşveren (A)'nın çalıştırdığı sigortalılara işyerinde bulunan mutfağını ve yemekhanesini kullanmak suretiyle yemek hazırlayarak vermesi halinde yemek için yapılan giderler prime esas kazanca dahil edilmeyecektir.

Yemeğin işyerinde veya işyeri dışında yapıldığına bakılmaksızın işverenlerin üçüncü şahıslarla anlaşarak yemek hizmetini kendi işyerinde veya müştemilatında sunması halinde üçüncü şahıslara fatura karşılığı yapılan ödemeler de prime esas kazanca dahil edilmeyecektir.

Örnek 2: A işvereni B lokantası ile kendi işyerinde veya müştemilatında işçilerine öğle yemeği verilmesi için sigortalı başına günlük 70 TL üzerinden ödeme yapmak üzere anlaşmıştır. Bu durumda fatura karşılığı B lokantasına yapılan ödemeler sigortalıların prime esas kazancına dahil edilmeyecektir.

Örnek 3: A işverenin işyerinde ve müştemilatında sunduğu yemek hizmeti bedelini yemek kartı/çeki/kuponu vb. araçlarla sağlaması halinde bu amaçla ödenen yemek bedelleri prime esas kazanca dahil edilmeyecektir.

2.1.2- İşverenlerce sigortalılar için üçüncü kişilere nakden yapılan yemek ödemelerinde uygulama

İşverenlerce sigortalılar için işyeri veya müştemilatı dışında kalan yerlerde üçüncü kişilere yemek bedeli adı altında fatura karşılığı nakden ödeme yapılması halinde günlük brüt asgari ücretin %23,65' inin fiilen çalışılan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak tutar, prime esas kazanca dahil edilmeyecektir.

Örnek 4 : A işyeri işvereni çalıştırdığı sigortalısı için B Lokantasından yemek hizmeti almak için anlaşmıştır. A işyeri işvereni ay içinde 22 gün fiilen çalışan sigortalı için B lokantasına 2022/Aralık ayı için fatura karşılığı 1.200,00 TL yemek bedeli ödemiştir. B lokantasından yemek hizmeti alan sigortalı için yemek bedeli adı altında yapılan ödemelerden prime esas kazanca dahil edilecek tutar aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Brüt Günlük Asgari Ücret x % 23,65 = Günlük İstisna Tutarı

Günlük İstisna Tutarı x Ay İçinde Fiilen Çalışılan Gün Sayısı = Aylık İstisna Tutarı

Yemek Bedeli- Aylık İstisna Tutarı= Prime Esas Kazanca Dahil Edilecek Tutar

215,70 TL x % 23,65 = 51,01 TL (Günlük İstisna Tutarı)

51,01 x 22 Gün = 1.122,22 TL (İstisna Tutarı)

1.200,00 TL – 1.122,22 TL = 77,78 TL (Prime Esas Kazanca Dahil Edilecek Yemek Bedeli)

2.1.3- İşverenlerce sigortalılara nakit olarak verilen yemek bedelinde uygulama

İşverenlerce işyerinde veya müştemilatında yemek verilmemesi şartıyla, sigortalılara yemek

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

bedeli adı altında nakden yapılan ödemelerin günlük asgari ücretin %23,65' inin fiilen çalışılan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak tutarı prime esas kazançta dahil edilmeyecektir.

Örnek 5 : A sigortalısına 2022/Aralık ayında 1.250,00 TL tutarında yemek bedeli ödenmiştir. Sigortalının ilgili ayda 22 gün fiilen çalıştığı göz önüne alındığında yemek bedeli adı altında yapılan ödemelerden prime esas kazançta dahil edilecek tutar;

$$215,70 \text{ TL} \times \% 23,65 = 51,01 \text{ TL (Günlük İstisna Tutarı)}$$

$$51,01 \times 22 \text{ Gün} = 1.122,22 \text{ TL (Aylık İstisna Tutarı)}$$

$$1.250,00 \text{ TL} - 1.122,22 \text{ TL} = 127,78 \text{ TL (Prime Esas Kazançta Dahil Edilecek Yemek Bedeli)}$$

2.1.4- Sigortalılar için üçüncü kişilere yemek kuponu, yemek kartı, yemek çeki vb. araçlarla fatura karşılığı ödenen yemek bedellerine ilişkin uygulama

Sigortalılara ay içinde yemek bedeli olarak nakit ödeme yapılmaksızın, çalıştıkları işyerinin dışında yemek üretimi yapan başka firma veya şahıslar tarafından yemek kuponu, yemek kartı, yemek çeki vb. karşılığında yemek verilebilmektedir.

Bu kapsamda sigortalılar için üçüncü kişilere yemek kuponu, yemek kartı, yemek çeki vb. araçlarla fatura karşılığı yemek bedeli ödenmesi halinde günlük brüt asgari ücretin %23,65' inin fiilen çalışılan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak tutar, prime esas kazançta dahil edilmeyecektir.

Örnek 6 : A sigortalısı için 2022/Aralık ayında yemek kartına yemek bedeli adı altında 1.500,00 TL yüklenmiştir. Sigortalının ilgili ayda 22 gün fiilen çalıştığı varsayıldığında yemek bedeli adı altında yapılan ödemelerden prime esas kazançta dahil edilecek tutar aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

$$215,70 \text{ TL} \times \% 23,65 = 51,01 \text{ TL (Günlük İstisna Tutarı)}$$

$$51,01 \times 22 \text{ Gün} = 1.122,22 \text{ TL (Aylık İstisna Tutarı)}$$

$$1.500,00 \text{ TL} - 1.122,22 \text{ TL} = 377,78 \text{ TL (Prime Esas Kazançta Dahil Edilecek Yemek Bedeli)}$$

2.1.5-Yemek bedeline ilişkin diğer hususlar

2.1.5.1-Yemek kartlarına/çeklerine/kuponlarına yüklenen yemek bedellerinin sigorta priminden istisna tutulabilmesi için söz konusu kartların/çeklerin/kuponların yalnızca yemek yenilmesi amacıyla kullanılması gerekmektedir.

Yemek bedeli adı altında sigortalılara veya sigortalılar için üçüncü kişilere yapılan her türlü ödemelere ilişkin muvazaalı durumların tespit edilmesi halinde Kurumun prim kaybı işverenlerden 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca gecikme zammı ve cezası ile tahsil edilecektir.

2.1.5.2- Asgari Ücret Yönetmeliğinin "İşverenin Sorumluluğu" başlıklı 12 nci maddesinde yer alan "İşverenler tarafından, işçilere sağlanan sosyal yardımlar sebebiyle asgari ücretten herhangi bir indirim yapılamaz" hükmü gereğince yemek bedeli asgari ücrete ilave olarak verilmesi gerekmektedir. Buna göre brüt asgari ücretin (prime esas kazanç alt sınırı) içerisine yemek bedeli tutarı dâhil edilmeyecektir.

2.1.5.3- Aynı işyerinde çalışan bazı sigortalılara işyerinde veya müstemilatında, bazı sigortalılara da yemek verme hizmetini sağlayan yerlerde yemek verilmesi durumunda;

- İşyerinde veya müstemilatında yemek hizmeti verilmesi halinde bu bölümün 2.1.1 başlığında,
- İşyeri veya müstemilatı dışındaki yerlerde yemek hizmeti verilmesi halinde ise ilgisine göre bu

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

bölümün 2.1.2, 2.1.3 ve 2.1.4 başlıklarında,
açıklanan esaslar çerçevesinde işlem yapılacaktır."
Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Kürşad ARAT
Kurum Başkan V.

DAĞITIM:

Gereği:

Merkez ve Taşra Teşkilatına

Bilgi:

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

